



**QORTI CIVILI  
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**IMHALLEF**

**Onor. Abigail Lofaro LL.D., Dip. Stud. Rel. Mag.  
Jur. (Eur. Law)**

Illum 23 ta' Gunju, 2016

Rikors Guramentat numru : 66/2015 AL

A B sive B K (33952M)

vs

C B  
(344351M)

Il-Qorti:

Rat ir-rikors guramentat ipprezentat mill-attur, li permezz tieghu ppremetta :

1. Illi b'Citazzjoni numru. 393/5 fl-ismijiet premessi presentat quddiem din l-Onor. Qorti l-attrici kienet ppremettiet:

Illi l-partijiet konjuġi B ngħaqdu fiż-żwieġ nhar il-hmistax (15) ta' Lulju 1972 u mir-relazzjonijiet intimi ta' bejniethom huma kellhom żewġt itfal, ossia R li twieled nhar il-ħdax (11) ta' Awissu, tal-1976 u llum għandu l-eta' ta' disgħa u għoxrin (29) sena, u S li twieldet nhar it-tlettax (13) ta'

Diċembru tal-1980 u llum għandha l-eta' ta' erbgħa u għoxrin (24) sena.

Illi għaldaqstant f'din il-kawża odjerna ma hemmx f'itegħa ta' referenza għall-ulied minuri, kwalsiasi manteniment li jista' jkun dovut lejhom jew deċiżjonijiet x'jittieħdu dwar kura u kustodja ta' minorenni, peress illi ż-żewġ itfal tal-konjuġi kontendenti B llum huma t-tnejn maġġorenni.

Illi nhar il-Ġimgħa, ħamsa u għoxrin (25) ta' Frar tas-sena 2005, l-attriċi kienet talbet lil dina l-Onorabbli Qorti sabiex tawtorizza l-inizjar għall-applikazzjoni tal-firda legali, liema udjenzi effettivament saru u b'riżultat ta' dan kienet inħatret il-Medjatriċi Delicata.

Illi l-Medjatriċi A Delicata għal raġunijiet legalment fondati tablet li tiġi rikuzata milli tkun il-medjatriċi f'dan il-każ u b'riżultat ta' dan ingħażel u nħatar minflokha l-Medjatur Godwin Genovese li ffissa u effettivament mexxa diversi seduti ta' medjazzjoni biss kien ovvju, kif effettivament sar, illi mhux biss il-medjazzjoni ma seħħitx, imma lanqas kien hemm qbil minkejja sforzi kbar da parti tal-attriċi biex almenu l-partijiet jaslu għal separazzjoni konsenswali, ossia' firda legali bonarja.

Illi għalhekk il-Medjatur Godwin Genovese wara r-rapport skond il-Liġi li għamel għall-Onorabbli Qorti, ikkonkluda li qbil bejn il-kontendenti partijiet ma kienx hemm la għal separazzjoni bonarja u lanqas biex jirrikonċiljaw u kwindi talab lil Qorti, li akkordat, biex tagħti awtorizzazzjoni meħtieġa lill-attriċi ħalli tkun tista' tipproċedi b'dawn il-proċeduri odjerni.

Illi l-konvenut huwa ħati ta' kull raġuni legalment u fattwalment fondata li temanixxi mill-implikazzjoni tal-artikolu 40, tal-Kodiċi Ċivili, Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta, u fiċ-ċirkostanzi l-attriċi ma kellha ebda triq oħra għajr li tinizja dawn il-proċeduri wara li otteniet id-debita awtorizzazzjoni mill-Qorti kompetenti.

Illi minkejja diversi sforzi konkreti li saru mill-attriċi, il-konvenut dejjem irrifjuta biex tintlaħaq anke separazzjoni bonarja, u għalhekk ukoll ma kien hemm l-ebda triq oħra għajr għall-attriċi li wara li otteniet id-debita awtorizzazzjoni tintavola din il-kawża odjerna.

Illi dan kollu jgħid il-konvenut C B li għandu n-numru tal-karta tal-identita' 344351 M u uffiċjalment diġa' huwa penzjonant, għad illi jagħmel ukoll xi xogħol privat imma 'ma jidhirx', għala dina l-Onorabbli Qorti m'għandhiex tifli, tevalwa, taqta', tiddeċiedi u tordna illi:

(1) illi ż-żwieġ li seħħ bejn il-kontendenti konjuġi tkisser irremedjabbilmment mingħajr ebda tama ta' rikonċiljazzjoni, a bażi ta' artikolu 40 tal-Kodiċi Ċivili, Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta, b'tort unikament attribwibbli lill-istess konvenut li għandu n-numru tal-karta tal-identita' 344351M

(2) illi l-attriċi li għandha n-numru tal-karta tal-identita' 33952M, għandha tkun ħielsa illi matonorax l-obbligi naxxenti miż-żwieġ għajr dak tal-vincolo matrimonialis, fis-sens illi hija ma tkunx aktar obbligata li tikkoabita ma żewġha l-konvenut u li tkun ħielsa li tgħix il-ħajja privata u kummerċjali tagħha mingħajr ebda forma ta' awtorizzazzjoni, permessi espliciti jew impliċiti, jew xi forma ta' kunsens da parti ta' żewġha l-konvenut, liema implikazzjonijiet legali u fattwali ta' din it-talba għandhom jgħoddu wkoll għall-istess konvenut żewġha;

(3) illi għandha tiġi xolta l-komunjoni tal-akkwisti eżistenti bejn il-kontendenti konjuġi li ilhom għal aktar minn tlieta u tletin (33) sena miżżewġin, fis-sens illi fil-parametri tad-dikjarazzjoni ġuramentata tal-attriċi kif mehmuża ma din iċ-citazzjoni odjerna u l-provi li jirriżultaw ulterjorment fil-mori ta' din il-kawża, il-komunjoni tal-akkwisti għandha hekk tiġi xolta b'mod illi partikolarment id-dar konjugali li R numru 32 Andrea Bognan Street Zebbug ZBG 02 għandha tinbiegħ, u wara li jitnaqqsu l-ispejjeż, u jiġu likwidati l-pretenzjonijiet finanzjarji attriċi, ir-rikavat tagħha dan għandu jinqasam ugwalment bejn il-partijiet

kontendenti u kull naħa tistabbilixxi r-residenza separata tagħha min-naħa għall-oħra u viċi versa;

(4) illi l-attriċi tixtieq a bażi ta' artikolu 62a tal-Kodici Civili, Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta, li tirriverti għal kunjom xubitha, ossia l-kunjom tal-familja li huwa K u li hija ma tibqax legalment tuża aktar il-kunjom B, liema proċeduri konnessi mal-bidla ta' dan il-kunjom għandhom jiġu wkoll ordnati lid-Direttur tar-Registru Pubbliku u l-istess attriċi timpenja ruħha li tgħarraf lil awtoritajiet kompetenti bil-bidla tal-kunjom tagħha fid-dawl tas-sentenza li tingħata meta din tgħaddi għall-istadju ta' 'res iudicata';

(5) illi l-konsegwenzi sussegwenzjali wara firda legali mogħtija minn sentenza tal-Onorabbli Qorti għandhom japplikaw in toto fil-konfront u a vantaġġ tal-istess attriċi fis-sens illi favur l-attriċi għandhom japplikaw l-effetti kollha tal-artikolu 48 tal-Kodici Civili, Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta fl-intier tiegħu, u l-effetti tal-artikoli li huma konnessi mar-relazzjonijiet personali ta' bejn il-miżżewġin fosthom li jintilef id-dritt ta' suċċessjoni min-naħa għall-oħra skond artikolu 60 tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta u konsegwenzi legali oħra b'mod illi kull parti mill-kontendenti jkollha l-obbligu li tgħarraf lill-awtoritajiet kompetenti u tiegħu dawk ir-rimedji kollha biex l-istatus ċivili tagħha jiġi regolat skond id-deċiżjoni ta' dina l-Onorabbli Qorti fir-rigward tas-sentenza legali li temanixxi minn dawn il-proċeduri odjerni;

(6) illi jkunu applikabbli favur l-attriċi l-artikoli 35, 40, 46, 46a, 51 sa l-artikolu 54 tal-Kapitolu 16, l-artikolu 55a, 60 u 62 sub-artikoli 1 u 2, 62a u 66 tal-Kapitolu 16 Kodiċi Ċivili, tal-Liġijiet ta' Malta: dan sa fejn applikabbli kollha favur l-attriċi minħabba li l-ħtija unika għall-kollass ta' dan iż-żwieġ ta' bejn il-kontendenti huwa unikament attribwibbli lill-konvenut;

(7) illi l-konvenut għandu jivversa manteniment adegwat lill-attriċi skond il-meżzi kollha tiegħu, iċ-ċirkostanzi aċċettabbli tal-ħajja soċjali tal-kontendenti konjuġi, inkluż illi l-attriċi għandha tiehu immedjatament nofs il-penzjoni li qiegħed jirċievi żewġha l-konvenut, u kwalsiasi benefikat ieħor legalment permess li jirċievi l-konvenut mingħand l-istat bħala raġel miżżewweġ u allura legalment

awtomatikament in-nofs ta' dak jappartjeni lill-istess attriċi odjerna;

(8) illi fl-eventwalita' tal-kontumaċja tal-istess konvenut, din il-Qorti għandha taħtar kuraturi deputati li lilhom imiss it-turn biex ikunu jistgħu jirrappreżentaw lill-kontumaċja jew lill-assenti konvenut ħalli dawn il-proċeduri bl-ebda mod ma jiġu stultifikati riżulB mill-fatt li diversi drabi l-konvenut utiliżza tattika dilatorja biex ifixkel lill-attriċi milli tkun tista' tesegwixxi d-drittijiet tagħha legalment sanciti;

(9) illi għandhom jingħataw kwalsiasi provvedimenti opportuni li dina l-Onorabbli Qorti jkun jidhrilha xieraq u ġust f'kull stadju ta' dawn il-proċeduri jew proċeduri konsegwenzjali u sussegwezjali partikolarment fid-dawl tat-talbiet attriċi kif hawn suesposti;

(10) tordna illi l-ispejjeż kollha, ġudizzjarji u extra ġudizzjarji, konnessi ma' dawn il-proċeduri odjerni u oħrajn relatati magħhom, bħal dawk tal-Medjazzjoni u l-ħruġ ta' mandati opportuni, għandhom ikunu kollha attribwibbli lill-konvenut peress li kien tort unikament tal-aħħar li dan iż-żwieġ tkisser irremedjabilment mingħajr ebda tama ta' rikonċiljazzjoni.

Bl-ispejjeż kollha, ġudizzjarji u extra ġudizzjarji kompriżi liema spejjeż għandhom jinkludu kwalsiasi atti ġudizzjarji u x-xogħol konness magħhom extra ġudizzjarju li sar fil-mori ta' dawn il-proċeduri bħal ħruġ tal-mandat ta' sekwestru numru 172/02 fl-ismijiet: A B K vs C B u l-proċeduri quddiem l-Onorevoli Mħallef Dr. Tonio Mallia, li bħala l-mħallef tal-Għassa kien ippresjeda fil-Qorti Ċivili: Sezzjoni tal-Familja għal rikors ta' revoka nhar il-Ġimgħa, tnejn (2) ta' Diċembru 2005, f'Awla numru 16 f'12:45 p.m., u proċeduri oħra li saru, qed isiru jew għad jistgħu jsiru fil-mori ta' dawn il-proċeduri: kontra l-konvenut li għandu n-numru tal-karta tal-identita' 344251 M li minn issa jiġi u jibqa' ngunt in subizzjoni.

B'riżerva ta' kwalsiasi azzjoni ulterjuri spetB lill-attriċi għal danni kaġunati lilha u li tista' qed issofri, jew għad tista' ssofri, kaġun tal-aġir abbużiv u disrispettuż da parti tal-konvenut żewġha.

2. Illi fin-nota tal-eċċezzjonijiet tal-konvenut C B pprezentata fl-24 ta' Frar 2006 li permezz tagħha ġie eċċepit:

(1) Illi għalkemm l-eċċipjenti jaqbel li hemm raġunijiet validi fil-liġi li jwasslu għal separazzjoni bejn il-kontendenti, ż-żwieġ in kwistjoni nkiser b'mod irrimedjabbli unikament minħabba tortijiet imputabbli lill-istess attriċi kif ser jiġi ppruvat waqt il-kawża;

(2) Illi l-eċċipjent ma għandux jiġi kkundannat iħallas alimenti lil martu in vista tal-fatt li l-uniku dñul tiegħu tikkonsisti f'pensjoni ta' invalidita', filwaqt li martu l-attriċi għandha dñul għaliha tramite s-servizzi soċjali;

(3) Illi l-eċċipjent jaqbel li l-assi formanti parti mill-komunjoni tal-akkwisti ta' bejniethom għandhom jiġu likwidati u diviżi ugwalment bejn iż-żewġ kontendenti;

(4) B'riserva li jiġu preżentati eċċezzjonijiet ulterjuri jekk ikun ;

3. Illi wara li ghamlet riferenza għall-provi prodotti l-Onor. Qorti għaddiet biex tagħti s-segwenti sentenza:

*Illi għalhekk hija se taddossa lill-konvenut bit-tort għat-tifrik taż-żwieġ. Illi stabbilit dan ma hemmx lok li l-Qorti tinvestiga r-raġunijiet loħra li jwasslu għas-separazzjoni.*

*KURA U KUSTODJA TAL-MINURI*

*Illi wlied il-partijiet kienu ġja' maġġorenni meta bdiet il-kawża u allura ma hemmx kwistjonijiet legali fir-rigward.*

*MANTENIMENT*

*Illi l-Qorti ġja' akkordat manteniment ta' €150 fix-xahar għall-attriċi permezz ta' digriet tad-19 ta' Lulju 2012, u ma hemmx dubju li in konsiderazzjoni tal-introjt tal-partijiet dan għandu jitkompli; anzi wara li eżaminat sewwa d-dhul tal-konvenut il-Qorti jidhrilha li l-manteniment għandu jkun awmentat għal €200 fix-xahar. Sfortunatament bint il-partijiet S hija afflitta minn marda serja, iżda kif inhuma ċ-ċirkostanzi legali l-Qorti ma tistax tordna l-ħlas ta' manteniment għaliha f'din il-kawża, għalkemm il-konvenut għandu jifhem li huwa obbligat illi jħares il-bżonnijiet tagħha wkoll.*

### *LIKWIDAZZJONI TAL-KOMUNJONI TAL-AKKWISTI*

*Illi kwantu għall-immobbli kif jirriżulta mill-atti, il-partijiet jippossjedu biss id-dar matrimonjali bil-garaxx magħha. Dawn għandhom jinbiegħu u r-rikavat jinqasam, iżda l-Qorti se teżerċita d-diskrezzjoni tagħha u tawtorizza lill-attriċi tabita fl-istess fond għal sentejn mid-data tas-sentenza ad esklużjoni tal-konvenut, biex ikollha ċ-ċans tistabilixxi ċerta trankwillita' li għandha bżonn fiċ-ċirkostanzi diffiċli tagħha. Hemm ukoll għalqa li pero' jirriżulta li hija parafernali tal-konvenut.*

*Illi ma ġewx valutati l-oġġetti mobbli fid-dar u allura l-Qorti ukoll se tordna l-bejgħ tagħhom bl-istess mod, u dan wara li ssir il-valutazzjoni tagħhom skond il-liġi.*

*Illi rigward mobbli oħra, hemm kontijiet bankarji li naturalment għandhom jinqasmu ndaqs, kif l-istess għandhom jinqasmu l-flus depożitati l-Qorti in segwitu għal mandat ta' sekwestru fil-konfront tal-konvenut.*

*Illi l-Qorti fuq l-iskorta ta' dak li ntqal jidhrilha li hemm l-estremi biex tapplika l-effetti tal-artikolu 48.*

*Illi l-manteniment huwa wieħed mid-drittijiet li jintilef jekk il-parti li jkollha dritt għalih tkun ħatja ta' adulterju jew abbandun tad dar; infatti l-artikolu 48 jgħid illi:*

48. (1) Il-parti, ir-raġel jew il-mara, illi tkun il-ħtija tal-firda għal waħda mir-raġunijiet imsemmijin fl-artikoli 38 u 41 tiflef (a) il-jeddijiet imsemmijin fl-artikoli 631, 633, 825, 826 u 827; (b) dak kollu li tkun kisbet mill-parti l-oħra b'donazzjoni bi ħsieb taż-żwieġ, jew waqt iż-żwieġ, jew taħt titolu ieħor gratuwitu; (ċ) kull jedd ta' parti miż-żwieġ għan-nofs tal-akkwisti illi jkunu saru l-aktar bil-ħidma tal-parti l-oħra wara data stabbilita mill-Qorti bħala d-data meta l-parti għandha tkun kunsidrata li minnha tkun ħatja tal-firda. Għall-finijiet ta' dan il-paragrafu biex jiġi determinat jekk akkwist ikunx sar l-aktar bil-ħidma ta' waħda mill-partijiet fiż-żwieġ, għandhom jitqiesu l-kontributi b'kull mod taż-żewġ partijiet skont l-artikolu 3; (d) il-jedd li ġġiegħel lill-parti l-oħra, f'kull każ, li tagħtiha l-manteniment bis-saħħa tal-obbligu li jtnissel miż-żwieġ.

*Illi l-artikolu 51 imbagħad jagħti lill-Qorti d-diskrezzjoni li tapplika dan l-artikolu f'każ li s-separazzjoni tingħata minħabba raġuni msemmija fl-artikolu 40 (eċċessi, theddid, sevizzi u nġurji gravi). L-artikoli 38 u 41 imsemmija f'dan l-artikolu 48 kif ġja' ntqal, jsemmu adulterju u abbandun rispettivament. L-artikolu 40 imbagħad kif ingħad jirreferi għall-addebiti l-oħra ġja' msemmija li jwasslu għas-separazzjoni.*

*Illi ma hemmx dubju għall-Qorti in vista tal-premess li l-konvenut għandu jbati l-konsegwenzi tal-aġir tiegħu, u allura fir-rigward tiegħu għandu jiġi applikat l-artikolu 48.*

## DEĊIŻJONI

*Għaldaqstant il-Qorti tiddeċiedi l-kawża billi fir-rigward tat-talba tal-attriċi:*

- 1. Tiddikjara li ż-żwieġ bejn il-partijiet tfarrak b'tort tal-konvenut għar-raġunijiet ġja' msemmija;*
- 2. Tilqa' t-tieni talba attriċi;*



3. *Fir-rigward tal-tielet talba, tordna x-xoljiment u likwidazzjoni tal-komunjoni tal-akkwisti billi tordna l-bejgħ tal-fond R 32, Andrea Bogdan Street, Zebbug bil-garaxx miegħu, wara li ssir id-debita stima mill-A.I.C. Darren Sciberras (li qed jiġi nominat għal dan l-iskop), u r-rikavat jinqasam bejn il-partijiet f'ishma ndaqs, iżda l-attriċi jkollha dritt tibqa' tgħix fid-dar għal sentejn mil-lum ad esklużjoni tal-konvenut. Il-ħlas tal-ilma u tal-elettriku tal-ambjenti fil-frattemp għandhom jinqasmu wkoll; il-Qorti tassenja lill-konvenut il-vettura Kia, u lill-attriċi il-vettura Lada Samara. Peress li l-għalqa msemmija fl-atti hija proprjeta' parafernali tal-konvenut, qed tigi assenjata lilu. Il-kontijiet kollha bankarji f'isem il-partijiet konguntivament jew waħedhom, bonds u nvestimenti oħra kollha f'Malta fl-istess ismijiet kif ukoll flejjes u effetti oħra depożitati taħt l-Awtorita' tal-Qorti għandhom jinqasmu f'shem ugwali bejn il-partijiet. Il-Qorti tordna li l-beni mobbli fid-dar konjugali jiġu stmati minn Joseph Ciliberti (li qed jiġi nominat proprju għal dan l-iskop), u wara dawn għandhom jinqasmu bis-sortegġ billi kull parti tieħu nofs il-valur, u jekk ikun hemm lok titħallas ekwiparazzjoni; occorrendo taħtar lin-Nutar Dottor Jeanette Laferla Saliba biex tippublika l-att relattiv, u lill-Avukat Dottor Lydia Abela bħala kuratur tal-eventwali kontumaċi, biż-żewg nomini jkun a spejjeż tal-partijiet fi kwoti ugwali.*

4. *Tilqa' r-raba' talba;*

5. *Tilqa' l-ħames talba;*

6. *Tilqa' s-sitt talba;*

7. *Tordna lill-konvenut iħallas manteniment bir-rata ta' €200 fix-xahar lill-attriċi b'effett mill-1 ta' Frar 2015; jibqa' dovut l-ammont ordnat b'effett tad-digriet tad-19 ta' Lulju 2012 sa dakinhar;*

8. *Tastjeni milli tieħu konjizzjoni ulterjuri tat-talbiet l-oħra billi ġja' pprovdiet dwarhom.*

*L-ispejjeż tal-kawża (eccetto dawk tan-nomini hawn fuq imsemmija li dwarhom ġja' ġie provdut) għandhom jitħallsu kollha mill-konvenut.*

4. Illi jezitu il-parametri legali sabiex din is-sentenza tigi mhassra u terga tigi deciza mill-gdid.

#### RAGUNI TAT TALBA

5. Illi l-artikolu 811 tistabilixxi li kawża deciza b'sentenza mogħtija fi grad ta' appell jew mill-Qorti Ċivili, Prim Awla, fil-ġurisdizzjoni kostituzzjonali tagħha, tista', fuq talba ta' waħda mill-partijiet li jkollha interess, tigi ritrattata, wara li qabel xejn tigi mħassra dik is-sentenza, għal waħda minn dawn ir-raġunijiet li ġejjin:

(a) jekk is-sentenza tkun ittiegħdet bil-qerq ta' waħda mill-partijiet bi ħsara tal-oħra;

(b) jekk ir-rikors ġuramentat ma jkunx ġie notifikat lill-parti telliefa, basta li din il-parti, għad li ma tkunx ġiet innotifikata, ma tkunx dehret fis-smiġħ tal-kawża;

(ċ) jekk waħda mill-partijiet fil-kawża ma tkunx persunalegittima, kemm-il darba ma tkunx ġiet mogħtija u deciza l-eċċezzjoni ta' illegittimità;

(d) jekk is-sentenza tkun ġiet mogħtija minn qorti nkompetenti minħabba n-nuqqas ta' ġurisdizzjoni kif imsemmi fl-artikolu 741(a), basta li qabel ma tkunx ġiet mogħtija u deciza l-eċċezzjoni tal-inkompetenza;

(e) jekk is-sentenza tkun applikat il-liġi ħażin; għall-finijiet ta' dan il-paragrafu, jitqies li kien

hemm applikazzjoni ħażina tal-liġi, fil-każ biss li d-deċiżjoni, meta l-fatt kien tassew kif stabbilit fis-sentenza attakkata, ma tkunx skont il-liġi, basta li l-kwistjoni ma tkunx dwar interpretazzjoni ta' liġi, li fuqha l-qorti tkun espressament tat deciżjoni;

(f) jekk is-sentenza tkun ġiet mogħtija fuq ħaġa mhix imdañhla fit-talba;

(g) jekk bis-sentenza jkun ġie mogħti iżjed minn dak li ntab;

(h) jekk is-sentenza tkun kuntrarja għal sentenza oħra ta' qabel, deciza bejn l-istess partijiet, fuq l-istess oġġett, u li

għaddiet f'ġudikat, basta li l-eċċezzjoni ta' *res judicata* ma tkunx ġiet mogħtija u deċiża;

(i) jekk fis-sentenza jkun hemm disposizzjonijiet kontra xulxin;

(j) jekk is-sentenza tkun ġiet deċiża fuq provi li, b'sentenza mogħtija wara, jiġu ddikjarati foloz, jew, li jkunu ġew hekk iddikjarati b'sentenza mogħtija qabel, iżda l-parti telliefa ma kinitx taf b'dan il-fatt;

(k) jekk, wara s-sentenza, ikun instab dokument deċiżiv, u li l-parti li ġġibu ma kinitx taf bih, inkella, illi, bil-mezzi li tagħti l-liġi, ma setgħatx iġġibu, qabel dik is-sentenza;

(l) jekk is-sentenza kienet l-effett ta' żball li jidher mill-atti jew mid-dokumenti tal-kawża.

6. Illi għandhom japplikaw id-dettami tal-artikolu 811 (l) paragrafi (e) (f) (g) u (i).
7. Illi l-Onor. Qorti ddikjarat li l-fond R, 32 Andrea Bogdan Street, Zebbug għandu jinbiegħ bir-rikavat jinqasam bejn il-partijiet. Izda l-Qorti ordant ukoll illi għal sentejn mid-data tas-sentenza għandha tabita fid-dar l-attrici.
8. Din id-decizjoni ossia dikjarazzjoni tal-Qorti tmur direttament kontra dak li gie mitlub espressament mill-attrici li tablet b'mod specifiku li:

*(3) illi għandha tiġi xolta l-komunjoni tal-akkwisti eżistenti bejn il-kontendenti konjuġi li ilhom għal aktar minn tlieta u tletin (33) sena mizzewġin, fis-sens illi fil-parametri tad-dikjarazzjoni ġuramentata tal-attrici kif mehmuża ma din iċ-citazzjoni odjerna u l-provi li jirriżultaw ulterjorment fil-mori ta' din il-kawża, il-komunjoni tal-akkwisti għandha hekk tiġi xolta b'mod illi partikolarment id-dar konjugali li R numru 32 Andrea Bogdan Street Zebbug ZBG 02 għandha tinbiegħ, u wara li jitnaqqsu l-ispejjeż, u jiġu likwidati l-pretenzjonijiet finanzjarji attrici, ir-rikavat tagħha dan għandu jinqasam ugwalment bejn il-partijiet kontendenti u kull naħa tistabbilixxi r-residenza separata tagħha min-naħa għall-oħra u viċi versa*

9. Illi ghalhekk it-talba specifika kienet li tinbiegh id-dar – *sic et simpliciter*. Imkien fit-talbiet attrici hemm indikat talba li l-attrici tmur tabita f'din id-dar.
10. Ghalhekk meta l-Onor. Qorti ghaddiet biex tordna li l-attric tabita fid-dar sakemm din tinbiegh l-Onor. Qorti kienet qed tmur lil hinn min dak mitlub minnha b'mod specifiku mill-Attrici.
11. Ulterjorment, l-Onor. Qorti tat din id-decizjoni **b'riferenza ghall-artikolu 48 u 51 tal-Kodici Civili** liema artikoli mkien ma jispecificaw li l-Onor. Qorti ghandha din is-setgha. Ghalhekk l-Onor. Qorti applikat il-ligi hazin u b'hekk japplikaw id-dettami tal-artikolu 811 1 (e)
12. Illi konsegwentenment jissussistu l-elementi preskritti mill-Artikolu 811 (e) (f) (g) (i) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta sabiex il-precitata sentenza datata 22 ta' Frar 2015 tigi mhasra u l-kawza fl-ismijiet A B sive B K vs C B terga tigi trattata.

Talab li prevja li jinghataw id-dikjarazzjoni u provvedimenti opportuni l-konvenuta tghid ghaliex din il-Qorti m'ghandhiex :

- i. Tiddikjara lil meta l-Onor. Qorti ghaddiet biex tordna li l-attric tabita fid-dar sakemm din tinbiegh l-Onor. Qorti kienet qed tmur lil hinn min dak mitlub minnha b'mod specifiku mill-Attrici.
- ii. Tiddikjara li l-Onor. Qorti tat din id-decizjoni b'riferenza ghall-artikolu 48 u 51 tal-Kodici Civili liema artikoli mkien ma jispecificawx li l-Onor. Qorti ghandha din is-setgha. U ghalhekk l-Onor. Qorti applikat il-ligi hazin.
- iii. Tiddikjara Illi konsegwentenment jissussistu l-elementi preskritti mill-Artikolu 811 (e) (f) (g) (i) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta sabiex il-precitata sentenza datata 22 ta' Frar 2015 tigi mhasra u l-kawza fl-ismijiet A B sive B K vs C B terga

- iv. Konsegwentement, a tenur tal-precitati artikoli 811 (e) (f) (g) u (i) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta thassar is-sentenza moghtija fit-22 ta' Frar 2015 fl-ismijiet 393/05 JA A B sive B K vs C B.
- v. Konsegwentement, a tenur tal-precitati artikoli 811 (e) (f) (g) u (i) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta tordna r-ritrattazzjoni tal-kawza fl-ismijiet fl-ismijiet 393/05 JA A B sive B K vs C B sabiex din tigi deciza skond il-ligi.

Bl-ispejjez a kariku tal-attrici.

Rat il-lista tax-xhieda tal-attrici ;

Rat ir-risposta guramentata ta' A B sive B K, li *in forza* taghha eccepjet :

1. Illi fl-ewwel lok u in linea preliminari, l-inammissibilita' u nullita' ta' din l-azzjoni, in kwantu d-decizjoni li dwarha giet proposta din l-azzjoni ta' ritrattazzjoni li nghatat fit-22 ta' Jannar 2015, ma gietx appellata mir-rikorrenti ritrattandi C B, u dan kif jirrizulta mid-dikjarazzjoni rilaxxjata mir-Registatur tal-Qorti tal-Appell, li ddikjara li d-decizjoni tal-Qorti ta' Prim' Istanza ghaddiet in gudikat ghaliex ma sarx appell minn ebda wahda mill-partijiet. Illi f'dan il-kaz, lanqas ma jezistu l-estremi fejn azzjoni ta' ritrattazzjoni tista' tigi proposta minn decizjoni ta' Qorti ta' Prim' Istanza, kif kontemplat fl-Artikolu 812 tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta. Illi ghalhekk din l-azzjoni hija nulla u monka, u ghandha tigi respinta bl-ispejjez kontra r-rikorrenti.
2. Illi minghajr pregudizzju ghas-sueccepjet, u b'referenza ghall-ewwel talba tar-rikorrenti kif kontenuta f'dan ir-rikors ta' ritrattazzjoni, l-eccepjenti tirrileva illi tali talba hija legalment u fattwalment insostenibbli stante illi, kuntrarjament ghal dak li gie allegat mir-rikorrenti ritrattandi, fis-sitt (6) talba taghha kontenuta fir-rikors promotur li permezz tieghu giet proposta l-azzjoni ta'

separazzjoni personali, l-esponenti kienet talet: “*Illi jkunu applikabbli favur l-attrici l-artikoli 35, 40, 46, 46A, 51 sa l-artikolu 54 tal-Kapitolu 16, **l-artikolu 55A**, 60 u 62 sub-artikoli 1 u 2, 62A tal-kapitolu 16 Kodici Civili, tal-Ligijiet ta’ Malta; ...*”. Illi l-Artikolu 55A tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta’ Malta, permezz ta’ subinciz (a) specifikament jipprova ghal cirkostanzi fejn l-Onorabbli Qorti tista’ tordna illi parti jkollha d-dritt li tkompli tirisjedi fid-dar matrimonjali, u dan ad esklużjoni tal-parti l-oħra. Illi jsegwi ghalhekk illi l-allegazzjoni tar-rikorrenti rittrattandi, u cioe’ illi permezz ta’ din id-decizjoni l-Onorabbli Qorti marret oltre dak mitlub minnha, hija zbaljata u inveritiera.

3. Illi jsegwi ghalhekk illi t-tieni u t-tielet talbiet tar-rikorrenti rittrattandi huma legalment u fattwalment infondanti, u ghalhekk ghandhom jigu respinti bl-ispejjeż kontra l-istess rikorrenti rittrattandi.
4. Illi minghajr pregudizzju ghas-succepiet, u b’referenza ghad-dikjarazzjoni tar-rikorrenti rittrattandi illi ghandhom japplikaw diversi subincizi tal-Artikolu 811 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta’ Malta ghad-decizjoni mogħtija mill-Onorabbli Qorti Civili (Szzjoni Familja), tant li gew indikati s-subincizi (e), (f), (g) u (i), jehtieg illi r-rikorrenti jipprova a sodisfazzjon tal-din l-Onorabbli Qorti l-applikabbilita’ ta’ kull sub-nciz specifiku ghal din id-decizjoni, u l-eccipjenti tiriserva d-dritt li tressaq eccezzjonijiet ulterjuri kemm-il darba jigi kjarifikat l-applikabbilita’ ta’ dawn is-subincizi għall-kaz in ezami.
5. Salv eccezzjonijiet ulterjuri permessi mil-Ligi.

Bl-ispejjeż.

Rat il-lista tax-xhieda ta’ A B sive B K ;  
Semghet lill-avukati difensuri tal-partijiet jittrattaw l-ewwel eccezzjoni tal-konvenuta ;

Rat illi l-kawza thalliet għallum għal sentenza dwar l-ewwel eccezzjoni tal-konvenuta ;

Ikkunsidrat :

Illi l-Qrati taghna dejjem sostnew li l-istitut tar-ritrattazzjoni huwa ta' natura eccezzjonalissima għaliex jaghti l-possibilita' li sentenza li tkun saret *res judicata* tithassar u terga' tigi trattata mill-gdid.

Fis-sentenza *George Abela vs Joseph Cortis noe* deciza mill-Qorti tal-Appell fl-20 ta' Novembru 2008, inghad is-segwenti :

*“ir-regola li huwa mixtieq u mehtieg li jkun hemm ic-certezza tad-dritt u fejn kawza tkun inqatghet b'sentenza li tkun għaddiet f'gudikat din m'ghandhiex titwaqqa' kif gieb u lahaq, imma biss għal ragunijiet serji u gravi. Dan kollu mbagħad jissejjes fuq il-massima li res judicata pro veritate habetur”.*

Illi hawnhekk ir-ritrattandi qieghed jitlob li din il-Qorti thassar is-sentenza numru 393/05JA fl-ismijiet A B sive B K vs C B u sussegwentement tordna r-ritrattazzjoni ta' l-istess sentenza a bazi ta' l-Artikoli 811(e)(f)(g) u (i) tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta.

L-ewwel eccezzjoni mfassla fir-risposta guramentata tar-ritrattata hija a bazi ta' l-Artikolu 812 tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta, liema Artikolu jghid is-segwenti :

*“Ir-ritrattazzjoni ta' kawza deciza b'sentenza mogħtija minn qorti tal-ewwel grad, u li għaddiet f'gudikat, tista' tingħata wkoll, fuq talba tal-partijiet li jkollhom interess, f'kull wieħed mill-każijiet imsemmijin fl-aħħar artikolu qabel dan, basta li l-parti tkun giet taf bil-fatti illi minħabba fihom titlob ir-ritrattazzjoni, wara li jkun għalaq iż-żmien tal-appell.”*

Il-kawza li taghha qeghda tintalab ritrattazzjoni giet deciza fit-22 ta' Jannar 2015 u minn dik is-sentenza ma giex intavolat appell<sup>1</sup>. Illi ghalhekk il-partijiet, li kieku riedu jappellaw minn din is-sentenza, setghu jaghmlu dan sad-data tal-11 ta' Frar tas-sena 2015. Illi l-kawza odjerna giet intavolata fil-25 ta' Marzu 2015.

Ghalhekk ir-rikors ghal ritrattazzjoni datat 25 ta' Marzu 2014 gie ipprezentat meta s-sentenza tat-22 ta' Jannar 2015 kienet diga' ghaddiet in gudikat. B'hekk, ghall-finijiet tar-ritrattazzjoni u senjtament ghall-finijiet ta' l-Artikolu 812 tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta, s-sentenza li taghha qeghda tintalab ritrattazzjoni ghaddiet in gudikat u ghalhekk tissodisfa l-kriterju miktub fl-istess artikolu.

Izda din il-Qorti trid tevalwa u tara jekk it-talba ghar-ritrattazzjoni tar-ritrattand tissodisfax it-tieni kriterju miktub fl-Artikolu 812 tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta, dan ghaliex sabiex talba ghal ritrattazzjoni minn sentenza li marret in gudikat fil-*prima istanza* tkun tista' tinstema', mhux sufficjenti li s-sentenza moghtija mill-ewwel istanza tkun saret *res judicata*, izda huwa mehtieg li r-ritrattand, u cioe' l-persuna li qed titlob ir-ritrattazzjoni, tkun saret taf bil-fatti illi minhabba fihom qeghda titlob ir-ritrattazzjoni wara li jkun ghalaq iz-zmien ta' l-appell.

Ir-ritrattand qieghed jibbaza t-talba tieghu ai termini ta' l-Artikolu 811 (e)(f)(g) u (i) tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta. Dawn is-sub-artikoli kollha jirreferu ghas-sentenza li tkun inghatat, senjtament jekk il-Qorti tkunx applikat il-ligi b'mod korrett, jekk il-Qorti tkunx marret *extra petita* jew *ultra petita* fis-sentenza taghha, jew li tkun tat xi ordnijiet li jkunu kunfliggenti fl-istess sentenza. In vista ta' dan, u minn qari akkurat tar-rikors

---

<sup>1</sup> Ara fol 15 tal-process meta jirrizulta li ma giex intavolat appell mis-sentenza 393/2005JA, *A B sive B K vs C B*



promutur, jirrizulta lil din il-Qorti li ebda wahda mir-ragunijiet imressqa fl-istess rikors bhala raguni ghat-talba tar-ritrattazzjoni ma kienet mohbija lir-ritrattand mid-data tas-sentenza u l-iskadenza tat-terminu ta' l-appell. Ghalhekk it-tieni rekwizit miktub fl-Artikolu 812 tal-Kap 12 tal-Ligjiet ta' Malta ma giex sodisfatt, u ghalhekk l-ewwel eccezzjoni tar-ritrattata jisthoqqilha akkoljiment.

Hawnhekk il-Qorti sejra tikkwota s-sentenza *Carmel Attard vs Mario Debono et* deciza fis-7 t'Ottubru 2005 mill-Qorti ta' l-Appell fejn il-Qorti qalet hekk :

*“...jekk il-parti li titlob ir-ritrattazzjoni kienet taf bil-fatti li jaghtu lok ghalha meta hi, kienet ghadha tista tingeda bir-rimedju ordinarju ta' l-appell, hu sewwa li hi ma tkunx tista tigi amnessa li tezercita r-rimedju straordinarju tar-ritrattazzjoni.”*

Ghaldaqstant ir-ritrattand issa m'ghandux id-dritt li jitlob din ir-ritrattazzjoni, ghal ragunijiet li seta facilment u komodament iressaqhom quddiem il-Qorti ta' l-Appell permezz ta' rikors ta' l-appell ordinarju prezentat fit-terminu preskritt. Ghalhekk ir-rikors promutur huwa inammissibbli u kwindi irritu u null.

**Decide:**

Ghal dawn ir-ragunijiet, il-qorti tiddikjara ir-rikors guramentat tal-25 ta' Marzu 2015 bhala irritu u null u ghaldaqstant tillibera lir-ritratta mill-osservanza tal-gudizzju.

Bl-ispejjez kontra r-ritrattand C B.